

**YÖK'TEN ÜNİVERSİTE PROGRAMLARINDAKİ İSİM KARGAŞASINA SON VERECEK
DÜZENLEME
2 Kasım 2019**

Yükseköğretim alanındaki gelişmelere bağlı olarak yükseköğretim kurumlarımızda artan, çeşitlenen ve farklılaşan önlisans ve lisans programlarının sayısı **2.191**'dir. Program sayısındaki bu fazlalık programların farklı içeriklere sahip olmasının yanı sıra aynı içeriklere sahip birçok programın farklı isimlerle açılmış olmasından da kaynaklanmaktadır.

Bu durum bazı mezunlarımızın yatay ve dikey hareketliliklerinde ve iş başvurularında mağdur olmalarına ya da iş hayatında diplomalarını kullanırken unvan ve mesleki yetki çatışması yaşamalarına neden olmakta, bu durumun açtığı sorunlar ve savruluk gerek akademi camiası gerek kamu kurumları gerekse dış paydaşlar tarafından da çeşitli vesileler ile şikâyet olarak dile getirilmektedir.

Nitekim Yükseköğretim Kuruluna yıllık ortalama 3.000 kişi, sahip olduğu diplomasının benzer isimli başka bir diplomaya eşdeğer olup olmadığı ile ilgili başvuru yapmaktadır. Yaşanan bu ve benzeri olumsuzluklar bu konuda çalışma yapılmasını zorunlu kılmıştır.

-Yükseköğretimde benzer içerikli veya benzer isimli lisans programları yeniden isimlendirilip ve eğitim alanlarına göre tasnif edilecek

Bilindiği üzere, UNESCO Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması'na (ISCED-F 2013) göre programlar aşağıda yer alan **10 geniş alan** altında tasnif edilmektedir:

01 Eğitim Bilimleri

02 Sanat ve İnsani Bilimler

03 Sosyal Bilimler, Gazetecilik ve Enformasyon

04 İş, Yönetim ve Hukuk

05 Doğa Bilimleri, Matematik ve İstatistik

06 Bilişim Teknolojileri

07 Mühendislik, İmalat ve Yapı

08 Tarım, Ormancılık, Su Ürünleri ve Veterinerlik

09 Sağlık, Sağlık Bakımı ve Desteği

10 Hizmetler

Bu kapsamda yükseköğretim sistemimizdeki lisans programlarının UNESCO Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması dikkate alınarak 10 geniş alan, 53 dar alan ve 144 ayrıntılı alan altında bilimsel ölçütlere göre sınıflandırılma çalışması yapılmış, bununla birlikte eşdeğer programlar bilim kurullarınca geniş mutabakat ile ortak isim altında birleştirilmiştir.

Dile getirilmesi gereken önemli bir husus da şudur: "Bu çalışma sonucunda, aynı muhtevaya sahip farklı isimli programlardan mezun olanlar için kesinlikle herhangi bir mağduriyet olmayacak, mevcut öğrencilerin hakları ve statüleri korunacaktır".

- Lisans programlarına ilişkin örnekler:

Örneğin taslak çalışma ile "Muhasebe", "Uluslararası İşletme" ve "Görsel Sanatlar" alanındaki mevcut benzer lisans programları için UNESCO Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması dikkate alınarak önerilen ortak program adları aşağıda taslak olarak sunulmaktadır:

No	Mevcut Lisans Program Adı	Önerilen Taslak Lisans Program Adı
1	Muhasebe ve Finans Yönetimi	"Muhasebe ve Finans Yönetimi"
2	İşletme Muhasebe	
3	İşletme-Muhasebe	
4	Finansal Muhasebe	
5	Muhasebe	

6	Muhasebe Bilgi Sistemleri	“Muhasebe ve Finans Yönetimi”
7	Muhasebe ve Denetim	
8	Muhasebe ve Finans	
9	Muhasebe ve Finansal Yönetim	
10	Muhasebe ve Finansman	
11	Muhasebe ve Vergi Uygulamaları	
12	Muhasebe-Vergi	

No	Mevcut Lisans Program Adı	Önerilen Taslak Lisans Program Adı
1	Uluslararası İşletme Yönetimi	“Uluslararası İşletme Yönetimi”
2	Uluslararası İşletme	
3	Uluslararası İşletmecilik	

No	Mevcut Lisans Program Adı	Önerilen Taslak Lisans Program Adı
1	Görsel İletişim Tasarımı	“Görsel İletişim Tasarımı”
2	Görsel Sanatlar	
3	Görsel Sanatlar ve Görsel İletişim Tasarımı	
4	Görsel Sanatlar ve İletişim Tasarımı	
5	Görsel İletişim	
6	Görsel Sanatlar ve Tasarım	
7	Görsel-İşitsel Teknikler ve Medya Yapımcılığı	
8	İletişim Sanatları	
9	İletişim Tasarımı	
10	İletişim Tasarımı ve Medya	
11	Medya ve Görsel Sanatlar	
12	Medya ve Uygulamalı Görsel Sanatlar	
13	İletişim Tasarımı ve Yönetimi	
14	İletişim ve Tasarım	
15	İletişim Tasarım	
16	Görüntü Sanatları	
17	Sanat ve Görüntü Sanatları	

- Önlisans programlarının adları ve eşdeğerlikleri güncellenmekte

Yükseköğretim Kurulunca önlisans programları, 2009 yılında Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması dikkate alınarak sınıflandırılmıştı. Belirlenmiş olan önlisans program adları meslek yüksekokullarında bölüm ve program açma ile eşdeğerliklerin yapılmasında 2009-2010 eğitim ve öğretim yılından itibaren uygulanmaktadır. Bu yeni çalışma ile önlisans programlarının eğitim sınıflaması ve adları da “**ISCED-F 2013**” dikkate alınarak güncellenmektedir.

Örneğin taslak çalışma ile “Elektronik” ve “İlk ve Acil Yardım” alanındaki mevcut benzer önlisans programları için UNESCO Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması dikkate alınarak önerilen ortak program adları aşağıda sunulmaktadır:

No	Mevcut Önlisans Program Adı	Önerilen Taslak Önlisans Program Adı
1	Elektronik Teknolojisi	“Elektronik Teknolojisi”
2	Elektrik ve Elektronik Teknolojisi	
3	Elektrik-Elektronik	
4	Elektrik-Elektronik Teknikerliği	
5	Elektronik	
6	Elektronik Yüksek Teknisyenliği	
7	Endüstriyel Elektronik	
8	Endüstriyel Elektronik Teknikerliği	
9	Endüstriyel Elektronik Teknolojisi	
10	Deniz Elektroniği	
11	Gemi Elektroniği	

No	Mevcut Önlisans Program Adı	Önerilen Taslak Önlisans Program Adı
1	İlk ve Acil Yardım	“İlk ve Acil Yardım”
2	Acil Bakım Teknikerliği	
3	Acil Tıp Teknikerliği	
4	Acil Yardım	
5	Acil Yardım Teknikerliği	
6	Ambulans ve Acil Bakım Teknikerliği	
7	Ambulans ve Acil Yardım	
8	Paramedik	

- Katılımcı bir yöntem izlendi: Bir yıl boyunca 55 üniversiteden 120 akademisyenin yer aldığı 17 komisyon çalışma yaptı

Bu süreç, şeffaf ve katılımcı bir yöntemle yürütüldü. Bir yıl süren bu çalışma kapsamında, **55 farklı üniversiteden alanında uzman 120 akademisyenin yer aldığı 17 çalışma komisyonu** oluşturulmuştur. Bu komisyonlar, **ortak akıl ve geniş mutabakat ilkesi ile** bir çalışma yürütmüş ve kendi eğitim alanlarındaki programların yeni isimlendirmelerini ve tasniflerini yapmışlardır.

- 25 Kasım 2019 tarihine kadar görüş ve öneriler alınacak

Bugün itibarıyla, üzerinde titizlikle çalışılarak hazırlanan taslak, üniversite ve diğer paydaşların görüş ve önerilerine açılmıştır. Üniversiteler, akademisyenler, kamu kurum ve kuruluşları, iş çevreleri ve diğer paydaşlar görüş ve önerilerini **25 Kasım 2019 tarihine** kadar **prsiniflama@yok.gov.tr** adresine gönderebileceklerdir.

Gelen görüş ve öneriler komisyonlar marifetiyle değerlendirilerek çalışma tamamlanacak ve uygulamaya konulacaktır.

-Programların “meslek sınıflaması” değil “eğitim alanı” sınıflaması yapılmaktadır!

Bu çalışmanın amacı, mesleklerin yetki ve sorumluluk alanlarını yeniden belirleyerek “meslek sınıflaması yapmak değil”, yükseköğretim sistemindeki mevcut önlisans ve lisans programlarının UNESCO Uluslararası Standart Eğitim Sınıflamasına uyumlu, yani daha evrensel nitelikli “eğitim alan sınıflamasını yapmaktır.”

Çalışmanın tamamlanmasıyla program açma teklifleri bu referans sınıflandırmaya göre değerlendirilecektir. Ayrıca yükseköğretim kurumlarında mevcut programlar arasında olmayıp yeni açılacak programlar da bu sınıflandırmaya uyumlu hale getirilecektir.

-Yükseköğretim sisteminin “büyük veri tabanı” da oluşturulmuş olacak

Yükseköğretim önlisans ve lisans programlarına çalışma kapsamında verilecek dijital kodlarla alanlara göre öğrenci ve öğretim elemanı gibi temel verilerin izlenmesine, bu verilere ilişkin analiz yapılmasına, alan ve mesleklere ilişkin istatistiki sonuçlar çıkarılmasına imkân sunacak büyük veri tabanının oluşması sağlanacaktır.

Bu sayede yükseköğretimde beşeri kaynakların etkin planlaması yapılarak söz konusu kaynağın daha etkili ve verimli kullanılması sağlanmış olacaktır. Aynı zamanda Türkiye'nin eğitim alanı haritası çıkarılmış olacaktır. Artık hangi alanda ne kadar insan kaynağı olduğu ortaya çıkacak ve üst planlamalar da veriye dayalı yapılabilecektir.

- Uluslararasılaşmaya katkı sağlayacak

Öğrenci ve mezunların, ulusal ve uluslararası düzeylerdeki hareketliliğine de bu çalışma olumlu katkı sağlayacaktır. UNESCO'ya üye ülkeler arasında ülkemizden alınan diplomaların tanınması ve denkliği daha kolaylaşacaktır. Dolayısıyla bu çalışmanın hayata geçmesi YÖK'ün almış olduğu yeni tedbir ve düzenlemeler ile büyük bir sıçrama yaşanan uluslararası öğrenci sayısındaki artışın daha da ileri boyuta taşınmasına katkı sağlamış olacaktır.